VALTIOVARAINMINISTERIÖ

HE 178/2017 vp
AUTOVEROLAIN MUUTTAMISESTA

8.2.2018

Markus Teräväinen

Hallituksen esityksen pääasiallinen sisältö

- Taksien nykyinen 4 800 euron autoveron alennus ehdotetaan poistettavaksi.
- Veroedun poistuminen tapahtuisi vaiheittain 1.7. 2022 mennessä.
- Isot esteettömät yhden tai useamman pyörätuolipaikan tilataksit sekä koulukuljetustaksit säädettäisiin kokonaan autoverottomiksi ja samalla invataksien verottomuus poistuisi.
- Matkailuautojen veroetuun tehtäisiin eräitä täsmennyksiä.
- Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2018.

Nykytila

- Autoveroa alennetaan enintään 4 800 eurolla autosta, joka Suomessa ensi kertaa rekisteröitäessä merkitään käytettäväksi taksiliikennelaissa tarkoitettuun tilausliikenteeseen ja jota pääasiallisesti käytetään tällaiseen liikenteeseen.
- Alennus on enintään 15 000 euroa, jos taksi on esteetön (vähintään 1 pyörätuolipaikka) tai se on varustettu koulukuljetuskäyttöön hyväksytyillä lisäturvavöillä ja taksissa on vähintään 1+7 istuinpaikkaa.
- Invataksit (vähintään 2 pyörätuolipaikkaa) ovat kokonaan verottomia.

Nykytila

- Tavallisten taksien, samoin kuin esteettömien ja koulukuljetustaksien veronalennus kuoleentuu 3 vuodessa, jonka jälkeen taksin voi myydä ilman autoveroseuraamuksia.
- Invataksien verottomuuden kuoleentumisaika on 4 vuotta.
- Veroetu voidaan myöntää yhtä liikennelupaa kohden vain yhdelle autolle samanaikaisesti. Varataksien käyttö on säänneltyä.

Nykytila

	Tavalliset taksit	Invataksit	Isot esteettömät ja koulukuljetus-taksit
autojen kokonaismäärä	8 600	1 100	
rekisteröintejä 2017	2 275	281	68
Verotusarvo 2017	45 000 €	91 000 € (+ varustelu esim. 12 000 – 30 000 €)	61 000 € (+ varustelu esim. 12 000 – 30 000 €)
Verotuki / auto 2017	4 700 € (veroa jää 3 500 €)	30 600 €	14 500 € (veroa jää 2 900€)
verotuki brutto yht. 2017	10,6 milj. €	9 milj. €	1 milj. €

Verotuen nykyinen tarkoituksenmukaisuus

- Taksien veroetuuden **tarkoituksena on ollut tukea taksiyrittäjän auton hankintaa.**
- **Verotukea on voitu perustella myös taksilupaan sisältyvillä velvoitteilla**, kuten asemapaikka- ja ajovelvoitteilla sekä, jotka ovat rajoittaneet taksiluvan saaneiden elinkeinovapautta.
- **Verotuki liittyy olennaisesti voimassa olevan taksiliikennelain lupajärjestelmään**. **Taksilupien rajattu määrä on kohdistanut verotuen tehokkaasti** yksinomaan taksikäytössä oleviin autoihin ja mahdollistanut tuen kevyen valvonnan.

Verotuen nykyinen tarkoituksenmukaisuus

- **Taksien verotuki ei täytä hyvän yritystuen tunnusmerkkejä**.
- Autoveron osuus taksien kustannusrakenteessa on vähäinen, **eikä verotuella ole merkittävää vaikutusta taksipalveluiden kysyntään**. Autoveroa on myös alennettu voimakkaasti.
- Taksiyrittäjiksi on myös ollut enemmän hakijoita kuin lupia on myönnetty, **eikä taksipalveluiden tarjonnan varmistaminen edellytä verokannustinta**.
- Verotuen vähäiseen merkitykseen taksialan kannalta viittaa myös se, että taksiyrittäjät palauttavat lähes 1/3 saamastaan verotuesta.
- Taksien verotuki **lisää verojärjestelmän monimutkaisuutta ja kustannuksia**.

Hallituksen esityksen tavoitteet

- Esityksen tavoitteena on **ensisijassa sopeuttaa taksien autoverotus taksisääntelyn vapautumiseen** liikennepalvelulain voimaantullessa.
- Taksien verotuen poistolla pyritään **lisäämään valtion verotuloja** ja samalla **estämään taksisääntelyn vapautumisesta odotettavissa oleva tuen kasvu sekä verotukeen liittyvien väärinkäytösten yleistyminen**.
- Verotukien vähentämisellä ja selkeyttämisellä pyritään lisäksi **vähentämään verotuksen hallinnollista työtä**.

Keskeiset ehdotukset

- **Taksien 4 800 euron verotuki ehdotetaan poistettavaksi**, sillä se olisi perusteeton ja epätarkoituksenmukainen lupakiintiöiden sekä lupiin liittyvien ajo- ja asemapaikkavelvoitteiden sekä hintasääntelyn poistuessa. Taksisääntelyn vapautuessa perusteet elinkeinonalan tukemiseen heikkenisivät edelleen.
- **Verotuen poistuminen tapahtuisi kuitenkin vaiheittain pitkän siirtymäajan kuluessa:**

	Verotuen määrä
30.6.2018 saakka	4 800 euroa
1.7.2018	3 000 euroa
1.7.2019	2 400 euroa
1.7.2020	1 200 euroa
1.7.2022	Poistuu kokonaan

Keskeiset ehdotukset

- **Esteettömien tilataksien ja koulukuljetustaksien nykyinen 15 000 euron verotuki ehdotetaan laajennettavaksi täydeksi autoverottomuudeksi.** Samalla invataksien verottomuus poistettaisiin tarpeettomana.
- **Liikennepalvelulain voimaan tullessa esteettömän kaluston saatavuutta ei enää voida varmistaa lupakiintiöillä**. Kilpailun vapautuminen ei takaa esteettömän taksikaluston riittävää määrää-> verotuki on siten edelleen tarpeellinen edistämään erityisryhmien liikkumismahdollisuuksia.
- **Pienillä (1+6) esteettömillä takseilla ei ole tukitarvetta**, koska ne ovat muutenkin kilpailukykyisessä asemassa sekä tavallisiin henkilöautotakseihin että suuriin esteettömiin takseihin nähden.

Hallituksen esityksen vaikutus verotuottoon

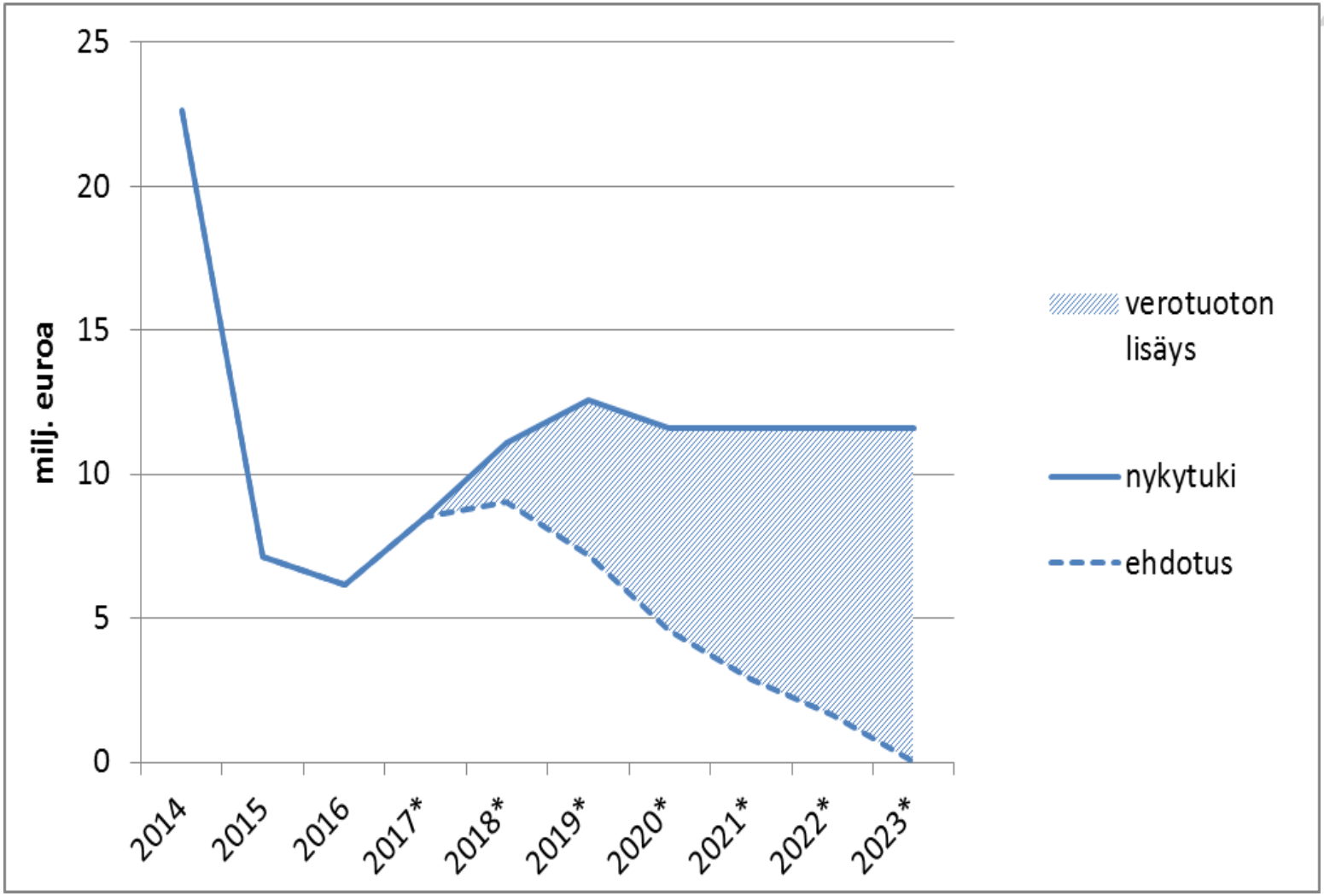

Yritysvaikutukset

- **Tavallisten taksien autoverotuen vaiheittaisella poistamisella arvioidaan olevan vähäinen vaikutus taksiyrittäjien kustannuksiin**.
- Kustannusindeksissä (2017) verotuen poisto tarkoittaisi siirtymäajan jälkeen alle prosentin korotusta. Tällä vuosikymmenellä kustannusindeksi on noussut 1-3 % vuosittain.
- **Myös vaikutukset taksikalustoon arvioidaan vähäisiksi.** Vuonna 2015 voimaantulleesta 4 800 € tuenalennuksesta huolimatta taksien keskim. verotusarvo ja pitoaika säilyvät lähes ennallaan. Takseja tuotiin käytettynä maahan 30 kpl (2016).
- Verotuen alenemisen arvioidaan lisäävän taksien myyntiä tilapäisesti ennen lainmuutoksen voimaantuloa. Vastaavasti myynti vähenisi kahtena seuraavana vuonna, koska osa taksikalustoa olisi juuri uusittu.

Yhteiskunnalliset vaikutukset

- **Verotuen vaiheittaisella poistamisella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia työllisyyteen.** Taksojen mahdollinen nousu jäisi niin vähäiseksi, että sillä ei todennäköisesti olisi vaikutusta taksipalveluiden kysyntään. Lisäksi verotuen poistumisen vaikutus olisi hyvin vähäinen verrattuna taksialan sääntelyn vapautumiseen ja alan kustannusten keventymiseen liikennepalvelulain myötä.
- Erikoisvarusteltujen tilataksien veroedun laajeneminen mahdollistaisi osaltaan alan ajoneuvorakentelun työpaikkojen (n. 400) säilymisen Suomessa.
- **Verotuen vaiheittaisen poistumisen tavallisilta takseilta ei arvioida merkittävästi heikentävän maaseudun taksipalveluita**, jotka usein tehdään erikoisvarustelluilla takseilla. Lisäksi yhteiskunnan maksamien taksikuljetusten osuus on maaseudulla huomattavasti suurempi.
- **Esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä tulonjakovaikutuksia**.

Ympäristövaikutukset ja viranomaisvaikutukset

- **Verotuen poistuminen takseilta toisi nämä autot kokonaan autoveron päästöperusteisen ohjausvaikutuksen piiriin**.
- Verotuen poistumisen ei kuitenkaan voida olettaa laskevan takseiksi hankittavien autojen hiilidioksidipäästöjä huomattavasti, sillä jo nykyisin uusien taksien keskim. päästö vastaa uusien henkilöautojen keskipäästöä. Autoveron ympäristöohjausvaikutus saattaisi kuitenkin nopeuttaa jonkin verran sähköautojen ja hybridien yleistymistä takseina. Vaiheistus kuitenkin lykkäisi tämän ohjausvaikutuksen pitkälti 2020-luvulle.
- **Verotuen poistuminen vähentäisi lievästi viranomaisten resurssitarvetta siirtymäajan jälkeen**.

Matkailuautojen verotuki /nykytila

- **Matkailuauto, jonka oma massa on vähintään 1 875 kg on autoveroton**
- Ajoneuvolaki sisältää muun muassa matkailuauton määritelmän.
- Rakenneasetuksen mukaan matkailuauto on erityiskäyttöön tarkoitettu ajoneuvo, jossa on vähintään seuraavilla varusteilla varustetut majoitustilat: istuimia ja pöytä, makuupaikkoja, jotka voidaan muuntaa istuimista, keittomahdollisuus ja säilytystiloja.
- Verovapaan matkailuauton sisäkorkeus on vähintään 1,9 metriä alueella, jonka leveys on vähintään 0,4 metriä ja pituus vähintään 40 prosenttia asunto-osan pituudesta.
- **Matkailuauton veroetu ei kuoleennu**.

Matkailuautojen verotuki /nykytila

- **Matkailuautot saivat autoveroetua laskennallisesti noin 36,4 miljoonaa euroa vuonna 2016**.
- Vuonna 2016 matkailuautoja rekisteröitiin 1 608. Yhteensä Suomessa on noin 40 000 matkailuautoa.
- Suomessa rakennetaan noin 400 matkailuautoa vuodessa. Valmiina maahantuotavien matkailuautojen osuus on arvolta 1 200 autoa vuodessa.
- **Matkailuauton verovapautta koskevat edellytykset ovat varsin väljät**. Tämä on useissa tapauksissa mahdollistanut veroedun saamisen myös autoille, joille veroetua ei ole tarkoitettu.
- Vuonna 2011 tehdyn selvityksen mukaan **kokonaisverokertymä jäisi tappiolliseksi, jos matkailuauto tuotaisiin autoveron piiriin**.

Matkailuautojen verotuki / ehdotetut muutokset

- **Verovapaan matkailuauton painorajaa nostettaisiin 2 500 kilogrammaan.**
- Ajoneuvolaissa mainittujen varusteiden lisäksi verottoman matkailuauton majoitustilojen varustukseen tulisi vähintään kuulua tukevasti kiinnitettynä kylmäsäilytystila ja majoitustilan lämmitin.
- Vähimmäiskorkeus laskettaisiin nykyisestä 1,9 metristä 1,85 metriin (vähimmäiskorkeus koskisi tilaa, jonka leveys on vähintään 0,4 m ja pituus vähintään 1,3 m).
- **Muutoksilla pyritään vähentämään pakettiautojen keinotekoista muuntelua verottomiksi matkailuautoiksi.**
- Matkailuautojen määritelmiä koskevilla muutoksilla arvioidaan olevan vain vähäinen vaikutus autoveron tuottoon.